

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ സപ്തവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| സപ്തവിംശഃ സർഗഃ ||

വാനരസൈന്യസ്യ പ്രധാനയുഗ്മപതീനാം പരിചയഃ

താംസ്തു തേ സമ്പ്രവക്ഷ്യാമി
പ്രേക്ഷമാണസ്യ യുഗ്മപാൻ |
രാഘവാർഥേ പരാക്രാന്താ
യേ ന രക്ഷന്തി ജീവിതം ||6.27.1 ||

സ്തിഗ്ധാ യസ്യ ബഹുവ്യാമാ
ദീർഘലാംഗുലമാശ്രിതാഃ |
താമ്രാഃ പീതാഃ സിതാഃ ശ്വേതാഃ
പ്രകീർണാ ഘോരകർമണഃ ||6.27.2 ||

പ്രഗൃഹീതാഃ പ്രകാശന്തേ
സുർയസ്യേവ മരീചയഃ |
പൃഥിവ്യാം ചാനുകൃഷ്യന്തേ
ഹരോ നാമൈഷ വാനരഃ ||6.27.3 ||

യം പുഷ്പതോനൂഗച്ഛന്തി
ശതശ്യാഥ സഹസ്രശഃ |
വൃക്ഷാനുദ്യമ്യ സഹസാ
ലങ്കാരോഹണതത്പരാഃ ||6.27.4 ||

യുഗപാ ഹരിരാജസ്യ
 കിങ്കരാഃ സമുപസ്ഥിതാഃ |
 നീലാനിവ മഹാമേഘാഃ -
 സ്തീഷ്വതോ യാഽസ്തു പശ്യസി || 6.27.5 ||

അസിതാഞ്ജനസങ്കാശാൻ
 യുദ്ധേ സത്യപരാക്രമാൻ |
 അസംഖ്യേയാനനിർഭേശാൻ
 പരം പാരമിവോദധേഃ || 6.27.6 ||

പർവതേഷു ച യേ കേചിദ്
 വിഷയേഷു നദീഷു ച |
 ഏതേ ത്യാമഭിവർത്തന്തേ
 രാജന്യക്ഷാഃ സുദാരുണാഃ || 6.27.7 ||

ഏഷാം മധ്യേ സ്ഥിതോ രാജൻ
 ഭീമാക്ഷോ ഭീമദർശനഃ |
 പർജന്യ ഇവ ജീമൂതൈഃ
 സമന്താത് പരിവാരിതഃ || 6.27.8 ||

ഋക്ഷവന്തം ഗിരിശ്രേഷ്ഠ -
 മധ്യാസ്തേ നർമദാം പിബൻ |
 സർവർക്ഷാണാമധിപതി -
 രധുദ്ഭോ നാമൈഷ യുഗപഃ || 6.27.9 ||

യവീയാനസ്യ തു ഭ്രാതാ
 പശ്യേനം പർവതോപമം |
 ഭ്രാത്രാ സമാനോ രൂപേണ
 വിശിഷ്ടസ്തു പരാക്രമേ || 6.27.10 ||

സ ഏഷ ജാംബവാൻ നാമ
 മഹായുഥപയുഥപഃ |
 പ്രശാന്തോ ഗുരുവർതീ ച
 സമ്പ്രഹാരേഷ്യമർഷണഃ || 6.27.11 ||

ഏതേന സാഹ്യം തു മഹത്
 കൃതം ശക്രസ്യ ധീമതാ |
 ദൈവാസുരേ ജാംബവതാ
 ലബ്ധാശ്ച ബഹവോ വരാഃ || 6.27.12 ||

ആരുഹ്യ പർവതാഗ്രേഭ്യോ
 മഹാഭൂവിപുലാഃ ശിലാഃ |
 മുഞ്ചന്തി വിപുലാകാരാ
 ന മൃത്യോരുദ്വിജന്തി ച || 6.27.13 ||

രാക്ഷസാനാം ച സദ്യശാഃ
 പിശാചാനാം ച രോമശാഃ |
 ഏതസ്യ സൈന്ധ്യാ ബഹവോ
 വിചരന്ത്യമിതൗജസഃ || 6.27.14 ||

യ ഏനമഭിസംരബ്ധം
 പ്ലവമാനമവസ്ഥിതം |
 പ്രേക്ഷന്തേ വാനരാഃ സർവേ
 സ്ഥിതാ യുഥപയുഥപം || 6.27.15 ||

ഏഷ രാജൻ സഹസ്രാക്ഷം
 പർയുപാന്യേ ഹരീശ്വരഃ |
 ബലേന ബലസംയുക്തോ
 ദംഭോ നാമൈഷ യുഥപഃ || 6.27.16 ||

യഃ സ്ഥിതം യോജനേ ശൈലം
 ഗച്ഛൻ പാർശ്വേന സേവതേ |
 ഊർധ്വം തഥൈവ കായേന
 ഗതഃ പ്രാപ്നോതി യോജനം || 6.27.17 ||

യസ്മാത് തു പരമം രൂപം
 ചതുഷ്ഠാത്സു ന വിദ്യതേ |
 ശ്രുതഃ സന്നാദനോ നാമ
 വാനരാണാം പിതാമഹഃ || 6.27.18 ||

യേന യുദ്ധം തദാ ദത്തം
 രണേ ശക്രസ്യ ധീമതാ |
 പരാജയശ്ച ന പ്രാപ്തഃ
 സോഽയം യുഥപയുഥപഃ || 6.27.19 ||

യസ്യ വിക്രമമാണസ്യ
 ശക്രസ്യേവ പരാക്രമഃ |
 ഏഷ ഗന്ധർവകന്യായാ -
 മുത്പന്നഃ കൃഷ്ണവർമ്മനാ || 6.27.20 ||

തദാ ദേവാസുരേ യുദ്ധേ
 സാഹ്യാർഥം ത്രിദിവൗകസാം |
 യത്ര വൈശ്രവണോ രാജാ
 ജംബൂമുപനിഷേവതേ || 6.27.21 ||

യോ രാജാ പർവതേന്ദ്രാണാം
 ബഹുകിന്നരസേവിനാം |
 വിഹാരസുഖദോ നിത്യം
 ഭ്രാതൃന്യേ രാക്ഷസാധിപ || 6.27.22 ||

തത്രൈത്രേഷ രമതേ ശ്രീമാൻ
 ബലവാൻ വാനരോത്തമഃ |
 യുദ്ധേഷ്യകത്ഥനോ നിത്യം
 ക്രമനോ നാമ യുഗ്മപഃ || 6.27.23 ||

വ്യതഃ കോടിസഹസ്രേണ
 ഹരീണാം സമവസ്ഥിതഃ |
 ഏഷൈവാശംസതേ ലങ്കാം
 സ്വേനാനീകേന മർദിതും || 6.27.24 ||

യോ ഗംഗാമനുപർയേതി
 ത്രാസയൻ ഗജയുഗ്മപാൻ |
 ഹസ്തിനാം വാനരാണാം ച
 പൂർവവൈരമനുസ്മരൻ || 6.27.25 ||

ഏഷ യുഗ്മപതിർനേതാ
 ഗർജൻ ഗിരിഗുഹാശയഃ |
 ഗജാൻ രോധയതേ വൻയാ -
 നാരുജംശ്ച മഹീരുഹാൻ || 6.27.26 ||

ഹരീണാം വാഹിനീമുഖ്യോ
 നദീം ഹൈമവതീമനു |
 ഉശീരബീജമാശ്രിത്യ
 മന്ദരം പർവതോത്തമം || 6.27.27 ||

രമതേ വാനരശ്രേഷ്ഠോ
 ദിവി ശക്ര ഇവ സ്വയം |
 ഏനം ശതസഹസ്രാണാം
 സഹസ്രമദിവർതതേ || 6.27.28 ||

വീര്യവിക്രമദ്യുക്താനാം
 നർഭതാം ബാഹുശാലിനാം |
 സ ഏഷ നേതാ ചൈതേഷാം
 വാനരാണാം മഹാത്മനാം || 6.27.29 ||

സ ഏഷ ദുർധരോ രാജൻ
 പ്രമാമീ നാമ യുഥപഃ |
 വാതേനേവോദ്ധതം മേഘം
 യമേനമനുപശ്യസി || 6.27.30 ||

അനീകമപി സംരബ്ധം
 വാനരാണാം തരസ്വിനാം |
 ഉദ്ധൂതമരുണാഭാസം
 പവനേന സമന്തതഃ || 6.27.31 ||

വിവർത്തമാനം ബഹുശോ
 യത്രൈതദ്ബഹുലം രജഃ |
 ഏത്യേസിതമുഖാ ഘോരാ
 ഗോലാംഗുലാ മഹാബലാഃ || 6.27.32 ||

ശതം ശതസഹസ്രാണി
 ദൃഷ്ട്വാ വൈ സേതുബന്ധനം |
 ഗോലാംഗുലം മഹാരാജ
 ഗവാക്ഷം നാമ യുഥപം || 6.27.33 ||

പരിവാർയാദിനർഭന്തേ
 ലങ്കാം മർദ്ദിതുമോജസാ |
 ഭ്രമരാചരിതാ യത്ര
 സർവകാലഫലദ്രുമാഃ || 6.27.34 ||

യം സൂർയസ്തൂൽയവർണാഭ -
 മനുപർയേതി പർവതം |
 യസ്യ ഭാസാ സഭാ ഭാന്തി
 തദ്വർണാ മൃഗപക്ഷിണഃ || 6.27.35 ||

യസ്യ പ്രസ്ഥം മഹാത്മാനോ
 ന ത്യജന്തി മഹർഷയഃ |
 സർവകാമഫലാ വൃക്ഷാഃ
 സഭാ ഫലസമൻവിതാഃ || 6.27.36 ||

മധുനി ച മഹാർഹാണി
 യസ്മിൻ പർവതസത്തമേ |
 തത്രൈത്രേഷ രമതേ രാജൻ
 രദ്യേ കാഞ്ചനപർവതേ || 6.27.37 ||

മുഖ്യോ വാനരമുഖ്യാനാം
 കേസരീ നാമ യുമപഃ |
 ഷഷ്ടിർഗിരിസഹസ്രാണി
 രദ്യാഃ കാഞ്ചനപർവതാഃ || 6.27.38 ||

തേഷാം മധ്യേ ഗിരിവര -
 സ്തൃമിവാനഘ രക്ഷസാം |
 തത്രൈത്രകേ കപിലാഃ ശ്വേതാ -
 സ്താമ്രാസ്യാ മധുപിംഗലാഃ || 6.27.39 ||

നിവസന്ത്യന്തിമഗിരൗ
 തീക്ഷ്ണദംശ്രോ നഖായുധാഃ |
 സിംഹാ ഇവ ചതുർദംശ്രോ
 വ്യാഘ്രാ ഇവ ദുരാസഭാഃ || 6.27.40 ||

സർവേ വൈശ്യാനരസമാ
 ജ്വലദാശീവിഷോപമാഃ |
 സുദീർഘാഞ്ചിതലാംഗുലാ
 മത്തമാതംഗസന്നിദാഃ || 6.27.41 ||

മഹാപർവതസങ്കാശാ
 മഹാജീമൂതനിഃസ്വനാഃ |
 വൃത്തപിംഗലനേത്രാ ഹി
 മഹാഭീമഗതിസ്വനാഃ || 6.27.42 ||

മർദ്ദയന്തീവ തേ സർവേ
 തസ്ഥൂർലകാം സമീക്ഷ്യ തേ |
 ഏഷ ചൈഷാമധിപതി -
 ര്മധ്യേ തിഷ്ഠതി വീര്യവാൻ || 6.27.43 ||

ജയാർഥീ നിത്യമാദിത്യ -
 മൂപതിഷ്ഠതി വീര്യവാൻ |
 നാജ്ഞാ പൃഥ്വിവ്യാം വിഖ്യാതോ
 രാജൺശതബലീതി യഃ || 6.27.44 ||

ഏഷൈവാശംസതേ ലകാം
 സ്വേനാനീകേന മർദ്ദിതും |
 വിക്രാന്തോ ബലവാംഹരൂരഃ
 പൗരുഷേ സ്വേ വ്യവസ്ഥിതഃ || 6.27.45 ||

രാമപ്രിയാർഥം പ്രാണാനാം
 ദയാം ന കുരുതേ ഹരിഃ |
 ഗജോ ഗവാക്ഷോ ഗവയോ
 നലോ നീലശ്ച വാനരഃ || 6.27.46 ||

ഏകൈകമേവ യോധാനാം
 കോടിഭിർദശഭിർവൃതഃ |
 തമാന്യേ വാനരശ്രേഷ്ഠാ
 വിന്ധ്യപർവതവാസിനഃ |
 ന ശക്യന്തേ ബഹുത്വാത് തു
 സംഖ്യാതും ലഘുവിക്രമാഃ || 6.27.47 ||

സർവേ മഹാരാജ മഹാപ്രഭാവഃ
 സർവേ മഹാശൈലനികാശകായഃ |
 സർവേ സമർമാഃ പൃഥിവിം ക്ഷണേന
 കർതും പ്രവിധ്യസ്തവികീർണശൈലാം || 6.27.48 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ സപ്തവിംശഃ സർഗഃ ||